

Sygn. akt VII Ka 186/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Firkowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Elżbieta Łotowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Olsztynie Mirosława Zelenta

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2019 r.

sprawy **G. W. (1)**, ur. (...) w P., syna J. i E. z domu K.

oskarżonego z art. 475 ustawy prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w G. (...) Wydziału (...) z siedzibą w W. z dnia 11 grudnia 2018 r., sygn. akt V K 103/18

I zmienia zaskarżony wyrok jedynie w ten sposób, że za początkową datę czynu przyjmuje 4 marca 2017 r. i w pozostałej części utrzymuje go w mocy,

II zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym kwotę 500 (pięćset) zł tytułem opłaty za II instancję.

Sygn. akt VII Ka 186/19

UZASADNIENIE

G. W. (1) został oskarżony o to, że w bliżej nieokreślonej dacie w okresie od marca 2016 r. do dnia 29 lipca 2017 r. w m. Ł. gm. W. na działce nr (...) zniszczył brzeg śródlądowych wód powierzchniowych jeziora Ł. w ten sposób, że za pomocą ciężkiego sprzętu budowlanego dokonał prac ziemnych polegających na wyrównaniu terenu przylegającego do jeziora i nawiezieniu ziemi oraz gruzu, a także wykonanie grobli i drewnianego pomostu

tj. o czyn z art. 475 Ustawy prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz. U. 2017.0.1566).

Sąd Rejonowy w G. (...) (...) Karny z siedzibą w W. wyrokiem z dnia 11 grudnia 2108 r. w sprawie (...)

I oskarżonego G. W. (1) uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 475 ustawy Prawo wodne (Dz. z 2017r poz. 1566) w zw. z art. 33§1 i 3 kk skazał go na karę grzywny w wymiarze 100 (sto) stawek dziennych, przy przyjęciu, iż wysokość jednej stawki dziennej równa jest kwocie 50 (pięćdziesiąt) złotych.

II zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 500 (pięćset) zł tytułem opłaty i pozostałe koszty sądowe w kwocie 1104,09 (jeden tysiąc sto cztery 09/100) zł.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył obrońca oskarżonego i zarzucił mu obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 475 ustawy Prawo wodne, polegającej na jego błędnym zastosowaniu wobec oskarżonego, w sytuacji faktycznej,

względem której nieruchomości oznaczona numerem (...), zlokalizowana w miejscowości Ł., gm. W., oraz przylegająca doń linia brzegowa, została uprzednio zniszczona przez poprzedniego właściciela w osobie M. B., co w konsekwencji doprowadziło do uznania, iż oskarżony dokonując prac ziemnych na nieruchomości oznaczonej numerem (...), wypełnił znamiona przestępstwa z art. 475 ustawy Prawo wodne, w sytuacji gdy przedmiotem ochrony przywołanego przepisu jest środowisko naturalne, a zatem nie można mówić o zniszczeniach w świecie naturalnym przedmiotowej nieruchomości, w sytuacji w której środowisko to zostało uprzednio zniszczone i zniekształcone przez jej poprzedniego właściciela, a zniszczenia te miały charakter nieodwracalny.

Mając powyższe na względzie skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości, polegającą na uniewinnieniu oskarżonego od zarzucanego mu czynu, a co za tym idzie przyjęcie na rzecz Skarbu Państwa wszelkich kosztów przedmiotowego procesu oraz przyznanie na rzecz oskarżonego kosztów obrony za I i II instancję, według norm prawem przepisanych.

W dalszym względzie, gdyby w ocenie Sądu Odwoławczego, uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów okazało się niemożliwe, z ostrożności procesowej, zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- obrazę przepisów postępowania, która znalazła bezpośrednie odzwierciedlenie w treści zaskarżonego wyroku, a to art.167 kpk w zw. z art.201 kpk polegającą na nieuzasadnionym oddaleniu wniosku dowodowego, w postaci przeprowadzenia uzupełniającej opinii biegłej z zakresu ochrony środowiska;

- błąd w ustaleniach faktycznych sprawy, który może znaleźć wyraz w treści wyroku, polegający na nieprawidłowym ustaleniu, iż oskarżony na terenie działki oznaczonej numerem (...) wybudował drewniany pomost, naruszając tym samym linię brzegową jeziora Ł., podczas gdy z materiału dowodowego zgromadzonego aktach sprawy, w tym materiału zdjęciowego oraz wyjaśnień oskarżonego, wynika iż rzeczony „pomost”, w rzeczywistości miał konstrukcję pływającą, co w konsekwencji sprawiło, iż Sąd I instancji nie ustalił rzeczywistego zakresu ewentualnych zniszczeń poczynionych przez oskarżonego na nieruchomości oznaczonej numerem (...), zlokalizowanej w miejscowości Ł., gm. W., co mogło znaleźć również odzwierciedlenie w wymierzonej oskarżonemu karze.

Mając powyższe na względzie, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do jej ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, wraz z pozostawieniem temuż Sądowi rozstrzygnięcia w zakresie kosztów postępowania, oraz kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego co do zasady nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie podnieść należy, iż Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń w zakresie okoliczności stanu faktycznego, jak również winy oskarżonego. Wbrew twierdzeniom skarżącego, dokonana przez Sąd I instancji analiza materiału dowodowego jest wnikliwa i jasna, odpowiadająca dyrektywom określonym w art. 4 k.p.k., a przeprowadzone w oparciu o tę analizę wnioski są logiczne, zgodne z przesłankami wynikającymi z art. 7 k.p.k. Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że Sąd I instancji wnikliwie zweryfikował tezy aktu oskarżenia w granicach niezbędnych dla ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia skutkującego uznaniem winy oskarżonego. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynikają powody takiego rozstrzygnięcia, a Sąd Okręgowy w pełni podziela przedstawioną tam argumentację. W tej sytuacji nie ma potrzeby ponownego przytaczania całości argumentacji zawartej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, którą Sąd Okręgowy aprobuje i należy jedynie zaakcentować te elementy, które przemawiają za odmową podzielenia stanowiska obrońcy.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego dokonania dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, stwierdzić należy, iż ustalony stan faktyczny w niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości. Sąd I instancji prawidłowo, w oparciu o zebrany materiał dowodowy odtworzył przebieg zdarzenia, oceniając dowody w sposób zgodny z zasadami prawa procesowego. Tym samym ustalenia faktyczne w zakresie ustalonego zachowania G. W. nie wykraczały poza ramy swobodnej oceny dowodów albowiem poczynione zostały na podstawie wszechstronnej analizy

przeprowadzonych dowodów, których ocena nie wykazuje błędów natury faktycznej czy logicznej, zgodna jest ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz sędziowskim przekonaniem. Natomiast zarzut obrazy art. 7 k.p.k. jest tylko wtedy skuteczny gdy skarżący wykaże, że sąd orzekający - oceniając dowody - naruszył wskazane zasady.

Argumentacja obrońcy, która faktycznie sprowadza się do wskazania, że linia brzegowa, została już uprzednio zniszczona przez poprzedniego właściciela w osobie M. B. a tym samym oskarżony dokonując prac ziemnych na nieruchomości oznaczonej numerem (...), nie wypełnił znamiona przestępstwa z art. 475 ustawy Prawo wodne nie może być podzielona. Z przeprowadzonych i prawidłowo ocenionych dowodów niezbicie wynika, że także G. W. na przedmiotowej działce za pomocą ciężkiego sprzętu budowlanego dokonał prac ziemnych polegających na wyrównaniu terenu przylegającego do jeziora i nawiezieniu ziemi oraz gruzu, a także wykonał groble oraz drewniany pomost przez co zniszczył brzeg śródlądowych wód powierzchniowych jeziora Ł., który na podstawie wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przepisów – k.301-302 wchodzi w skład obszaru chronionego krajobrazu.

Wobec stanowiska skarżącego odwołującego się do zachowania poprzedniego właściciela działki wskazać należy, że M. B. został skazany za popełnienie czynu polegającego na spowodowaniu zniszczenia w świecie roślinnym i zwierzęcym w znacznych rozmiarach poprzez zlecenie przeprowadzenia prac ziemnych z użyciem ciężkich maszyn, polegających na wyrównaniu terenu przylegającego do jeziora i oczyszczeniu działki z naturalnie porastającej jej zieleni wysokiej i niskiej w celu urządzenia plaży i wycinki drzew, w wyniku czego doprowadził do nieodwracalnych, wieloletnich zmian w strukturze gleby, roślinności i świata zwierząt, trwałych zmian w ukształtowaniu terenu i wyglądzie krajobrazu, pozbawienia zwierząt kręgowych i bezkręgowych oraz ptaków rodzimego siedliska i ostoi, zasypania ziemią obcego pochodzenia nasad pni oraz odrostów i połamania gałęzi koron, a także mechanicznych obrywów gałęzi drzew rosnących w pasie nadbrzeżnym jeziora, powodując istotną szkodę a także naruszył linię brzegową jeziora poprzez zlecenie przeprowadzenia prac ziemnych z użyciem ciężkich maszyn, w wyniku czego zostały zniszczone szuwały oraz pas łądu pokryty warstwą ziemi przykrywającą naturalną roślinność jeziorną, tj. przestępstwa z art. 181§1 i 2 kk w zb. z art. 191 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, który był popełniony w okresie od 10 do 14 marca 2016 r.

Jednocześnie zauważyć należy już w tym miejscu, że wobec treści wskazanego wyroku (akta (...) w załączeniu) oraz z okoliczności wynikających z akt sprawy, zwłaszcza daty nabycia przez żonę oskarżonego B. W. od C. B. przedmiotowej działki – porównaj k.166-169, konieczna była korekta w zakresie początkowej daty czynu poprzez przyjęcie, że zachowanie G. W. miało miejsce w okresie **od 4 marca 2017 r.** do 29 lipca 2017 r. Podkreślenia wymaga także i to, że B. W. nabyła tę nieruchomość jako majątek odrębny z tym, że wszelkie decyzje odnośnie zagospodarowania działki oraz inwestycji na tym terenie, podejmował tylko oskarżony G. W. (1).

Od momentu wejścia w posiadanie przedmiotowej działki oznaczonej po podziale nr (...) jej faktyczny dysponent czyli oskarżony wbrew stanowisku zawartemu w apelacji dokonał kolejnych zniszczeń linii brzegowej. Świadczą o tym prawidłowo przeprowadzone przez Sąd Rejonowy dowody między innymi w postaci opinii biegłej z zakresu ochrony (...), zeznań świadków: M. G., R. K. czy też K. S.. Jeśli chodzi o M. G. (2), to podkreślić należy, że w dniu 22 czerwca 2017 r. i to w obecności oskarżonego ujawnił on na przedmiotowej działce nawiezione na obrzeże jeziora ziemię i gruz oraz fakt zniszczenia linii brzegu a także wykonanie drewnianego pomostu. Natomiast w dniu 29 lipca 2017 r. R. K. (2) po wykonaniu na zlecenie G. W. prac ziemnych na teren posesji przywiózł wywrotkę żółtego, plażowego piachu dla wyrównania działki i zapewnienie swobodnego dojścia do jeziora. Znamienne jest, że nawet z zeznań żony oskarżonego - B. W. wynika, iż przed kupnem działki na jej terenie nie było pomostu ani grobli a dokonane przez oskarżonego zmiany potwierdza między innymi dokumentacja fotograficzna K. S. – porównaj k.411-423 w aktach (...) w załączeniu.

Nie mogą również budzić wątpliwości wnioski płynące z opinii biegłej z zakresu architektury krajobrazu A. P.. Co istotne wymieniona sporządzała także opinię M. B. a zatem dysponowała ona materiałem dowodowym dotyczącym całego okresu, w czasie którego dokonywano kolejnych zniszczeń. Wymieniona w dniu 21.03.2017 r. przeprowadziła wizję terenu i była w stanie określić porównać późniejsze zmiany w środowisku powstałe na skutek działań oskarżonego G. W. (1) – porównaj k.144-147. Wobec powyższego chybiony był postulat dopuszczenia kolejnej uzupełniającej opinii, która jest pełna i jasna, odpowiada na postawione pytanie a zarazem nie zawiera sprzeczności i luk.

W świetle treści opinii oskarżony zmienił naturalną krzywiznę brzegu jeziora i wyrównał jego krawędź przez jej zasypianie obcym materiałem oraz podniósł pas łądu przyległy do zbiornika wody przez nawiezenie ziemi i piasku. Zwrócić także uwagę należy na wykonanie sztucznie usypaną z ziemi i gruzu groblę oraz drewniany dwuczęściowy pomost. W tej sytuacji odwoływanie się przez skarżącego do tego, że część pomostu ma charakter pływający w żadnym stopniu nie może wpłynąć tak na kwestię jego zawinienia jak i wymiaru kary.

Trafnie zatem Sąd I instancji ustalił i przyjął, że na skutek zachowania G. W. zniszczono brzeg śródlądowych wód powierzchniowych a zniszczenia linii brzegowej jeziora z przyległościami wodno-łądowymi w zakresie naturalnego wyglądu i ukształtowania terenu, flory i fauny tlenowej i beztlenowej są nieodwracalne. Wprawdzie zniszczenia w środowisku zapoczątkował M. B., jednakże G. W. (1) swoim działaniem przez zasypianie terenu działki, podniesienie poziomu i zbudowanie grobli **dodatkowo** poczynił zniszczenia brzegu wód śródlądowych wód powierzchniowych jeziora Ł. co narusza treść art.475 ustawy Prawo wodne. W ślad za Sądem Rejonowym podkreślić należy, że „Nie można zgodzić się ze stwierdzeniem obrońcy, że skoro już raz środowisko zostało zniszczone na tej działce, to później nie jest to już możliwe. Środowisko naturalne to złożony ekosystem, w którym każda jego część jest istotna dla fauny i flory, a każda ingerencja powoduje zniszczenia i nieodwracalne skutki” – k.303.

Także doktryna w zakresie przedmiotowej ustawy wskazuje, że uszkodzenie lub niszczenie brzegu śródlądowego wód polega tak na naruszeniu istniejącego stanu ale i na jego **pogorszeniu** - porównaj komentarz do prawa wodnego pod red. B. Rakoczego, LEX a Wolters Kluwer business, Warszawa 2013 , str..743.

Mając powyższe na uwadze zmieniono zaskarżony wyrok jedynie w ten sposób, że za początkową datę czynu przyjęto 4 marca 2017 r. i w pozostałej części utrzymano go w mocy- art.437§2 kpk, art.438pkt 1-4.

Na podstawie art.636§1 kpk i art.3ust.1 i art.8 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym kwotę 500 (pięćset) zł tytułem opłaty za II instancję.